

*Hvad med børn og unge , når døden
tager del i familiens liv.*

Sankt Lukas 31/5 2017

Lidt statistik (2012)

61.521 børn og unge har mistet én forælder.

1692 børn og unge har mistet begge forældre.

44.000 børn og unge lever med alvorlig syg forælder.

Hvert år mister ca. 6000 børn/unge én forælder

Over dobbelt så mange fædre som mødre dør.

Ca. 1000 børn/unge mister hvert år en søster eller bror.

Forskning

50 Pårørende unge og 50 efterladte unge undersøges for deres oplevelse af egen trivsel (SCL-90R) Kontrol grp på 100.

Alle deltagere er tilknyttet Børn, unge og sorg.

Hvilken population oplever og beskriver sig som mest belastet ?

Ditte W Lindqvist 2017

De(n) voksne som rollemodel i ukendt land

Især børn prøver at balancere i utrygge situationen på måder der minder om den raske voksnes mestringsstrategier.

Ex: "For mig er det vigtigt at vores datter Amalie opretholder sine alm. aktiviteter og derfor er det fint at hun er på håndboldslejr hele weekenden.."

Rask far

Børns sårbarhed.

Hvis børns rollemodel er præget af berøringsangst og undgåelses adfærd overfor emotionelt tunge emner/ situationer

=

Stor risiko for at børn/ unge mister muligheder for nærvær med den syge forælder + mister mulighed for at lære at udholde og dele tunge følelser.

” jeg syntes at det kunne være godt hvis vi kørte
hen på kirkegården og besøgte far...
men mor siger hele tiden at det ikke er det vi
skal nu...

Esther 7 år

Bud på personalets rolle ?

At spørge undersøgende til forældrenes forestilling om - hvordan deres børn og unge oplever sygdomsforløbet og den aktuelle situation.

Hvordan ser verden ud fra barnet eller den unges perspektiv ? Hvilke behov har barnet/ den unge

Bud på personalets rolle ?

Hvis forældrene har talt med børnene om situationen – hvad har de så konkret fortalt og hvad har de konkret drøftet ??

Har forældrene brug for støtte til at tale med deres børn/ unge.

Støtten til børn og unge kan ofte etableres ved at støtte og styrke forældrene..

Det tungeste i livet....

Kærlighedens skjold..?

Vi tænker ofte i vores familier at vi først og fremmest skal passe på og beskytte hinanden.

Vigtig at anerkende at forældres tavshed/hemmeligheder udspringer heraf.

Det som beskytter på kort sigt beskytter sjældent på lang sigt...

Hvem beskytter kærlighedens skjold?

Ansvar vs. overansvar

Der er en klar tendens omkring at børn og unge tager stort ansvar ***eller*** overansvar for at familien kan fungere..

Stor risiko for at børn og unge mister kontakten til deres egne behov og/eller kommer i grænse overskridende situationer. Risiko for at børn og unge svigtes.

” Det aller vigtigste nu er at passe godt på mor... Det lykkedes ikke for mig i forhold til far... han døde jo.”

Thomas 9år

” Jeg blev så vred på dig efter du fortalte
at min mor kan dø af sin sygdom...
jeg var vågen hele natten efter- fordi jeg
googlede for at finde en behandling der
kan redde min mor..”

Anna 12 år

” Jeg forsøgte at sige fra overfor at være med mor om natten på Onk. Afd HH. ... men ingen hørte mig. Jeg lå stiv i sengen hele natten og lyttede til hendes åndedræt.. Jeg troede at hun skulle dø den nat.”

Daniel 20 år

Retorisk ?

Har vi som fagprofessionelle et
medansvar for børn og unges
overansvar ?

Hvad er børns behov ?

- Tryghed, tryghed og tryghed som modvægt til uvished som livsvilkår. *” er far også syg ?”*
- Aldersvarende information og ærlighed om familiens situation.
- Ærlig drøftelse af hvad situationen vil få af konkrete konsekvenser og forandring for barnet. **Hvad vil blive forandret og hvad vil ikke blive forandret.**
- *”Børnehjem ?”*

Hvad er børns behov ?

- Opmærksomhed på deres perspektiv, samt deres generelle og specifikke behov.
- At deres følelsesudtryk kan blive rummet.
- Plads til leg og barndom. Frirum fra sygdom.
- At det totale netværk ved besked om familiens situation.
- Tryghed og samvær med bestemte andre voksne.

Hvad siger unge om deres behov?

- At deres behov kan være skiftende. Ambivalens.
- At kunne stole på de voksnes beskeder
- Relevant information om sygdom og prognose
- Inddragelse. At have en plads og en rolle, både praktisk og emotionelt.
- Mulighed for at være ung uden at føle skyld. Et socialt liv væk fra sygdom. Ikke at blive socialt isoleret
- At familien og hjemmet ikke helt monopoliseres af sygdommen og sygdommens konsekvenser.
- At den unges netværk gives selektiv besked. Behov for frirum og ønsket om at være ” normal ung ”

Hvad siger unge om deres behov?

- Plads og lov til at håbe. Også de håbløse håb - uden at blive ensom herved.
- At den unges netværk gives selektiv besked. Behov for frirum og ønsket om at være "normal ung"

Ditte W Lindquist Ph.D

”Det værste ved at min far døde var sgu da min mor pludselig dukkede op over i klassen og fortalte alle mine klassekammeraterne hvad der var sket...”

Mikkel 15 år

Den kloge læge:

Børn og unge risikerer ikke blot at miste en forælder til døden men også at miste tilliden til de voksne der ikke talte sandt om hvordan virkeligheden så ud...

Børn og unges behov efter tab

At få hjælp til at finde måder, at fastholde den afdøde forældres **betydning** videre frem i livet.

ex. Livsfortælling

TAK FOR NU !

stni@sanktlukas.dk

